

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Ali bo vojska?

Pretekli teden je bil velezanimiv. Nevarnost, da začnemo vojsko s Srbijo, in da vsled tega nastane grozovita splošna evropska vojska, je bila zelo blizu. Zadnje dni se je ta nevarnost zopet nekoliko zmanjšala, ker je Rusija odločno izjavila Srbiji, da ne sme upati na njeno podporo, ako bi sedaj pričela vojsko proti Avstriji. Znano je, da tudi druge države ne bi podpirale Srbije, ako bi planila proti Avstriji.

Vendar še vojska ni izključena. Srbija se čuti tudi sama dovolj močna in oborožena, da prične z nami vojsko. Srbsko ljudstvo je tako nahujskano za vojsko, da ne mara poslušati svarilnih glasov drugih držav.

Da naši čitatelji razvidijo, kako nevaren je bil položaj zadnji čas in kako še je vedno napeto razmerje med nami in Srbijo, iz kojega se lahko vsak dan vname vojna, smo danes nekoliko obširneje poročali o teh zadevah.

Novo ministrstvo.

Belgrad, 24. febr. Zatrjuje se, da bo eno prvih činov nove vlade, da takoj odpošlje velevladim že tolikrat omenjeno spomenico o srbskih zahtevah.

Prestolonaslednik Jurij za vojsko.

Dunaj, 24. febr. Iz Zemuna javljajo: Prestolonaslednik Jurij je danes naročil predsedniku odbora za narodno obrambo Branislavu Nušiču in poveljniku prostovoljnih čet generalštabnemu polkovniku Miškoviču, naj sporočata prostovoljcem, da je sklenil iti v vojsko ne kot častnik redne armade, marveč kot poveljnik prostovoljne čete. Njegov vzor je legija smrti in najsrečnejši bo, če se mu bo dala prilika, poveljevati takšni četi ter na čelu take čete umreti za domovino. Pri tej priliki je pokazal brzozavko ruskega generala Spiridoviča, v kateri naznanja, da je v Srbijo že odpotovalo 300 ruskih častnikov.

Ruski politiki o položaju.

London, 24. febr. „Daily Mail“ javlja iz Petrograda, da so tamkajšnji politični krogi prepričani, da pride do vojske med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Petrograd, 24. febr. V diplomatskih krogih so dijo, da je položaj na Balkanu silno resen. Poslanci v gosudarstveni dumi delujejo na to, da bi vlado pri-

silili, da bi se do cela odkrito postavila na stran Srbije. Grof Bobrinski bo predlagal v dumi resolucijo, ki bo naperjena proti Slovanom sovražni politiki Avstro-Ogrske.

Predlog Nemčije odklonjen.

Berolin, 24. febr. Ruska vlada je odklonila predlog Nemčije, naj bi velesile v Belgradu skupno posredovale na korist miru.

Kaj delajo velevladit?

Berolin, 24. februarja. Od merodajne strani se poroča, da se velevladit trudijo doseči edinstvo glede na korak, ki ga naj storijo v Belgradu. Tozadevni pogovori med kabineti še dosedaj niso imeli ugodnega uspeha. Evropsko občinstvo se mora torej zadovoljiti z dejstvom, da so velevladit vsaj pustile svojo nedelavnost in da so pripravljene poseči vmes. Pogovori poslanikov na Francoskem, Angleškem in v Italiji z zastopniki nemške vlade so še danes trajali naprej, tudi avstro-ogrski poslanik pl. Szogyeny se je danes posvetoval z državnim tajnikom pl. Schoen.

Pariz, 24. febr. „Matin“ poroča: Francija je sklenila Nemčiji odgovoriti, da je voljna v Belgradu posredovati, toda le pod tem pogojem, da se tudi Rusija posredovanju v Belgradu pridruži. Evropa pa prevzame v tem dolžnost, da da Srbom zadržilo, da dobi vsaj gospodarsko odškodnino. Ako bi Evropa na to dolžnost pozabila, potem bi bila naloga Rusije, da jo na to dolžnost opomni.

Petrograd, 24. febr. Poroča se, da je ruska vlada te dni znova prav resno svarila Srbijo pred kakim drznim korakom. Rusija ne želi vojske in ne bo Srbije podpirala, ako bi ta napadala.

Rim, 24. febr. Tukajšnji diplomatski krogi izjavljajo, da niso Srbov osrčevali, kakor je več listov poročalo, temveč da so bili vedno na stališču, da so srbske zahteve neizpolnjive.

Živkovič zopet srbski vojni minister.

Belgrad, 24. febr. General Živkovič je zopet imenovan za vojnega ministra.

Dunaj, 24. febr. K imenovanju generala Živkoviča za vojnega ministra piše „Wiener allgem. Zeitung“: Vojni minister Živkovič ni samo enkrat, temveč pogosto odločno izjavil, da smatra vojsko med Srbijo in Avstro-Ogrsko za neobhodno potrebno.

Oboroževanje Črne gore.

Cetinje, 25. febr. Črna gora se z mrzlično naglostjo oborožuje. Orožje je baje dobila iz Rusije.

Druga poročila pravijo, da je črnogorska armada že popolnoma pripravljena na vojsko. Vsi rezervisti prvega letnika so na knežev ukaz poklicani pod zastavo. Na hercegovinski meji so zbrane močne čete vojaštva. Na vseh gorskih prelazih, ki vodijo iz Hercegovine, so postavljeni topovi. V Hercegovini se nahaja že več tisoč srbskih vstašev, ki čakajo samo na ukaz, da prično s svojo akcijo.

Važna izjava Avstro-Ogrske.

Dunaj, 25. febr. Kabineti velevladit so dobili danes, kakor se poroča od merodajne politične strani, izjavo, da je Avstro-Ogrska voljna dovoliti Srbiji važne gospodarske koristi, da pa še sedaj ne more natančneje označiti teh koristi, ker bi vsled tega zopet nastala dolgotrajna pogajanja, ki Avstro-Ogrsko silno veliko stanejo. Kakor hitro pa bo Srbija ofitnelno in nedvomno izjavila, da je opustila misel na pridobitve na zemljišču in bo tej izjavi tudi sledilo razoroževanje, pa bo Avstro-Ogrska pripravljena sprejeti posredovanje tretje vlade, da se določi količina in kakovost teh gospodarskih koristi.

Kaj pravi grof Forgach.

Dunaj, 25. febr. Avstro-ogrškega poslanika v Belgradu, grofa Forgacha je vsprejel danes cesar z daljši avdienco. Osebe, ki so imele priložnost z grofom govoriti, izjavljajo, da so dobile utis, da grof Forgach ne veruje na vojsko. Na Dunaju je danes ljudstvo že precej pomirjeno. Povod temu so dala oficialna naznanila, da Rusija ne bo odstopila od svojega mirovnega programa.

Tudi Milovanovič ne veruje na vojsko.

Pariz, 25. febr. Srbski zunanji minister Milovanovič je izjavil nekemu uredniku „Matina“, da ne veruje na vojsko z Avstro-Ogrsko. Srbija je dosedaj ubogala nasvete velesil. V celem se je izdalo za oboroževanje 16 milijonov frankov. Zdaj pričakuje Srbija, da bodo velesile omogočile teritorialno zvezo Srbije s Črno goro.

Avstrija ne napade Srbije.

Pariz, 25. febr. Nek zastopnik lista „New York Herald“ je spraševal avstrijskega poslanika v Cari-

PODLISTEK.

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

(Dalja.)

„To je eden storil, ki me ne more trpeti“, je odgovoril Lukec s trpkim nasmehom in spomnil se je tudi pri tem na Petra Skuhača.

Mogoče je uganil Drvar misli Strnadove, a ni hotel kakega imena imenovati, da se ne bi vnel prepir med delavci. „Gotovo je bila pomota“, je rekel Drvar po kratkem molku v glasu, iz katerega se je lahko spoznalo, da ni več dvomil o nedolžnosti Strnadovi. „Kaj želite?“ je povprašal na to.

Po tem, nikakor prijetnem vsprejemu je bilo Lukecu še veliko huje in težje svojo prošnjo izreči. V zadregi je vrtel klobuk in ni mogel najti besede.

„Ali imate kakšna neprijetna naznanila zaradi delavcev“, ga vpraša Drvar in nagubanči čelo. Ker se je že nekaj dni čutil slabega, bi mu bile take novice tembolj neprijetne.

Ze v prihodnjem trenutku je odkimal Lukec.

„Tega ne, gospod Drvar“, je rekel, „nehvaležnost bi bila od delavcev, če bi se hoteli zoperstavljati svojemu dobremu gospodu in njegovemu namestniku, ki nam ravno tako dobro hoče kakor on.“ Te besede so prišle Lukecu iz srea, to se je natanko poznalo in Drvarju se je obraz vedno bolj jasnji: „Torej kaj hočete“, vprašal ga je zopet. Ker je Lukec videl, da gospod potrebuje počitka, se je ohrabil in rekel ponižno:

„Dobro vem, gospod Drvar, da je malo predrz-

no, če danes že zopet prosim, je pač križ z otroki, zdaj manjka tukaj, zdaj tamkaj in če je stanovanje slabo in hrana, bi jim človek tudi rad pomagal, kolikor more.“

„Ah — predplačilo bi radi zopet imeli“, ga vidno razburjen prekine Drvar; „to, Strnad, je pri teh razmerah nemogoče. Vi veste, trgovina zdaj ne gre ravno najbolje, zdravstvene razmere delavcev tudi niso dobre in od vseh strani prosijo za predplačila. Danes vam ne morem ustreči.“

Srce se je Lukecu krčilo pri teh besedah, da bo moral svoji ženi prinesti žalostno novico, otrokom pa nobene pomoči. Na licu se je zrcalila njegova duševna bol in Drvar je čutil sožalje.

Nastala je tišina. Drvar je slučajno obrnil pogled na rujava možnjo, ki je ležala zraven knjižice na pisalni mizi. Mogoče zaradi tega, ker je prej Lukeca tako osorno sprejel, posebno pa iz sočutja do njegovega položaja, je vzel možnjo v roko in podal Lukecu dva petaka. „Vzemite, ni predplačilo iz tovarniške blagajne, ampak iz moje osebnosti. Hotel sem nekaj poslati za pogorelec v mlinu tamkaj na oni strani. Vzamite vi, saj ste tudi takorekoč pogorelec, kateremu hoče usoda hišo nad glavo užgati. No, le ne obupajte; hočem pogledati, če bi se našlo boljše mesto za vas v naši tovarni, vi ste ja dober delavec in toplo priporočeni.“

Lukecu se je pri toliki dobroti oko porosilo. Prijel je roko Drvarja, a ta mu jo je odtegnil in rekel naj pozneje zopet pride po predplačilo, zdaj so pač slabi časi in je moral še le pred nekoliko dnevi več prosilcev odkloniti.

Ko se je Lukec zahvalil in se obrnil k vratom, zdelo se mu je, kot bi smuknila senca mimo vrat.

Če bi bil natančneje pogledal, bi bil videl temno postavo, ki je nalik duhu zginila v veži.

Komaj Strnad zapusti poslopje, ko se postava zopet v veži prikaže. Skrila se je bila na stopnice, ki vodijo v klet, in zdaj je stal čokast mož pred vrati sobe, v kateri je počival Drvar na blazini. Če bi bil opazil divje se sveteče oči, ki so nalik divji mački žarele v sobo, ne bil bi tako mirno zaspal. Bil pa je v zadnjih dneh jako zmučen, da je celo pozabil svojo možnjo in knjižico zakleniti, česar drugokrat ni nikdar opustil. Tako pa je oboje ležalo prosto na mizi in lopov, ki je stal pri vratih — bil je Peter Skuhač — je poželjivo gledal na denarnico. Videl je Lukeca, ko je vstopil pred četrte ure v poslopje. Takoj mu je šinila misel v glavo, da gre najbrž k Drvarju in da se tiče osebne zadeve Strnadove. Njegovo nevoščljivo srce se je skrčilo ob misli, da dobi Strnad zopet postranski zaslužek. To je hotel slišati. Namesto tega pa je slišal očitanje zaradi štrajkanja in to ga je neizmerno veselilo. Ravno tako je slišal, da se je odklonila prošnja za predplačilo. Ze je hotel zadovoljen oditi, ko zapazi, da je vzel Drvar denar iz možnje in ga podaril Strnadu. Takoj je bila zavist vzbujena in še bolj je vzplamtela, ko je delodajalec obljubil Strnadu boljše mesto.

Zelja Lukecu škodovati je vedno bolj gorela v njegovem srcu; sam huđi duh mu je zašepetal, da je zdaj prišel trenutek, da mu lahko škoduje.

Služaj mu je bil ugoden. Kar je ravnokar mislil, to je tudi v trenutku storil. Previdno je odprl vrata, katere je Lukec v svoji razburjenosti samo prislonil, in tiho vstopil. Smuknil je k pisalni mizi, zgrabil za možnjo in izginil kot senca.

(Dalje prihodnjik.)

gradu grofa Khevenhüllerja o zunanjem položaju. Odgovoril mu je, da Avstrija ne namerava napasti Srbije. Avstrija na to možnost sploh nikdar ni mislila. Storila je samo vsled zadržanja Srbije potrebne predpriprave, med temi tudi morala prepovedati, da ne smejo vlaki voziti čez gotove moste, ker je nevarnost, da se mosti spustijo v zrak.

Vojne priprave v Rusiji.

Lvov, 26. febr. „Dziennik Polski“ javlja iz Podwoločyske: V Proskurov ob gališki meji je došlo te dni 5 častnikov, ki so hodili od hiše do hiše ter pozvedovali, koliko vojakov bi se moglo nastaniti v vasi. V Podwoločysko se je predvčeršnjim pripeljalo s posebnim vlakom 1000 kozakov. Nastanili so jih v tamošnji vojašnici.

Poziv pod zastavo.

Monakovo, 26. febr. Tukajšnji srbski dijaki, ki še niso vojaščine prosti, so dobili danes poziv, naj se nemudoma vrnejo v domovino ter se zglase pri vojni upravi.

Sumljivo gibanje ob Drini.

Sarajevo, 26. febr. Vojno ministrstvo je izdalo obširne odredbe za mobilizacijo belgrajske (donavske in sabaške drinske) divizije. Mobilizacija je izvršena v nekoliko dneh. Obenem pošlje srbska vlada evropskim vlastim izjavo, da ni njen namen napadati, ampak da je storila to vsled tega, da se lahko ubrani, če bi jo Avstrija utegnula napasti.

Stojanovič in Pašič o vojni nevarnosti.

Pariz, 26. febr. Vodja mladomradikalne stranke Stojanovič se je izjavil proti nekemu zastopniku „Matina“ tako-le: V vojski proti Avstriji bi mi ne delali njetnikov. Bila bi grozna vojska, ki bi jo mi vojskovali brez vsake milosti. Želimo, da Evropa izve, da je Srbija edini narod, ki se zoprtstavi nemškemu prodiranju na Balkanu. Srbija ne zahteva nič od Evrope. Ne zahteva nobene podpore, temveč le blagohotno nevtralnost (nobenostranost). Ako bi se zborovanje za uravnavo balkanskega vprašanja ne moglo vršiti, da bi se oziralo tudi na odstop kosa zemljišča, ki bi vezal Srbijo in Črno goro v južni Bosni, potem zahteva Srbija od vlasti vsaj to, da ne priznajo aneksije Bosne in Hercegovine.

Pariz, 26. febr. Belgrajski poročevalec „Matina“ je govoril s Pašičem, ki je izjavil, da je bil zadnjič v Petrogradu, videl visoke osebe in lahko zatrjuje, da bi Rusija ne dopustila, da bi avstro-ogrške čete napadle Srbijo.

Posredovanje vlasti v Srbiji.

Belgrad, 26. febr. Srbska vlada je o bližnjem skupnem koraku vseh sil v Belgradu poučena, zdi se pa, da se tej želji ne bo brezpogojno pokorila. Vprašanje glede podelitve kosa zemlje, ki bi zvezal Srbijo z morjem, naj bi pod gotovimi okoliščinami kot neaktuelno preložilo na poznejši čas. Na vsak način hoče napraviti nejasen in dvoumen položaj, da bi preložila rešitev spornega vprašanja na poznejši čas, ki bi bil za to bolj ugoden.

Pariz, 27. febr. Francoska bo vlastim podala sledeči načrt: 1. Srbija se poziva, da opusti svoje zahteve po teritorialni (zemljiški) odškodnini. 2. Vlasti obljubijo Srbiji, da bodo podpirali njen trud, da ji prizna Avstrija gospodarske koristi. 3. Srbija se nujno poziva, da ne oborožuje dalje. 4. Ako se Srbija zadovolji s predlogi vlasti, ji bodo mnogo pomagale pri nadaljnjih pogajanjih. Načrt se izjavlja, da se ji v slučaju, da se Srbija odpove razširitvi ozemlja in da ne oborožuje dalje, zagotovi, da bo Avstro-Ogrska voljna, se s Srbijo pogajati.

Semlin, 27. febr. Vest o bližnjem koraku veselil pri srbski vladi je povzročilo v skupščini veliko razburjenje. Mnogo poslancev se je obrnilo na zunanje ministra Milovanoviča za pojasnilo. Predsednik staroradikalnega kluba je včeraj izjavil, da ne sme srbska vlada pod nobenimi pogoji kaj obljubiti glede zahtevane razorožitve. Tudi se mora spomenica, ki je že gotova, velevlastim odposlati.

Spomenica.

Belgrad, 27. febr. Spomenica se bo še le čez nekaj dni odposlala, ker namerava vlada še nekaj spremeniti. Pred vsem bi se naj ostri ton spomenice ublažil. Popravek v tem smislu zahteva ruski poslanik Sergejev.

Legije prostovoljcev.

Belgrad, 27. febr. Legije prostovoljcev, ki jih je organiziral odbor za narodno obrambo, se zadnje dni z mrzlično naglostjo gibljejo. Vsak dan imajo vojne vaje pod vodstvom aktivnih častnikov. Danes bo skupen manever vseh belgrajskih legij, pri katerem bo prestolonaslednik navzoč. Legija smrti, koje pokrovitelj je prestolonaslednik Jurij, se je sedaj popolnoma organizirala. Steje 300 mož. Za člane se je oskrbela posebna uniforma.

Rusija se pripravlja.

Krakov, 27. febr. Ruska vojna uprava pošilja neprestano nove voje na gališko mejo. V Kijevu je zbranih več polkov, ki imajo v kratkem oditi na avstrijsko mejo. Iz moskovske gubernije pošiljajo skoro vsak dan posamezne vojaške oddelke na jugozapad.

Potniki, ki prihajajo iz Rusije, javljajo, da vozijo neprestano na jug posebni vlaki, ki prevažajo na mejo strelivo in drugi vojni material. Na gališki meji je sedaj zbranega nad 120.000 ruskega vojaštva.

Srbska oboroževanja.

Belgrad, 27. febr. Belgrajski mestni svet je sklenil, nabaviti za belgrajske čete 50 strojnih pušk. Že prej je več okrajev za svoje polke nakupilo strojnih pušk. Vojno ministrstvo je včeraj prejelo iz Moskve od generala Basmakova ček na 1000 rubljev v oboroževalne svrhe. Obenem je moskovsko slovansko dobrodelno društvo javilo, da bo skrbelo toliko za oboroževanje, kolikor tudi za oskrbovanje ruskih prostovoljcev.

Srbija hoče iti do skrajnega.

„Slovenec“ je dobil sledeče poročilo iz Belgrada: Belgrad, 27. februarja. O vojski se tukaj govori kakor o gotovem dejstvu. Splošno se trdi, da izbruhne v nekoliko dneh. Izvem iz gotovega vira, da je odredena mobilizacija donavske in drinske divizije, to je, nekako 100.000 vojakov. Danes dopoldne je vsa belgradska garnizija prejela svetotajstva, a takoj potem je VI. pešpolk dobil povelje, da zavzame pozicije okoli Belgrada. Vsem poveljstvom so se poslali novi brzostrelni topovi z municijo. Celo sanitetno skladišče je preneseno iz Belgrada v Niš in Čuprijo. VII. belgradsko okrajno poveljstvo se preseli v Mladenovac, odkoder se bo mobilizacija odredjevala in izpeljevala. Rezervni častniki se ne smejo več preseliti iz svojega kraja. Mobiliziran je tudi ves tren donavske divizije in prenaša ves vojni material iz Belgrada v notranjost. Vsako noč vozijo na progi Belgrad-Niš-Kragujevac vojni vozovi. Vojaki ne smejo več na dopust.

Belgrad, 27. februarja. Generalni štab se je posvetoval s poveljniki divizije, naj se li Belgrad brani ali pusti sovražniku brez obrane. Na predlog generala Živkoviča se je sklenilo, Belgrad braniti. Zaradi tega se veliko rudbin že seli iz Belgrada in Zemuna. Belgrad bo infanterija branila iz topičerskih brd, artilerija pa bo postavljena na Torlaku. Savski železniški most je miniran in bo razgnan v zrak, kakor hitro se začne sovražnost. Težke topove bodo prenesli iz Niša v Belgrad, da z njimi obstreljujejo avstrijske pozicije. Na Savi in Donavi se bo srbska vojna držala defenzivno, ofenzivno pa divizije timočka, šumadijska in ibarska ob Drini. Rezervo bo tvorila moravska divizija.

Rusija in Srbija.

Petrograd, 1. marca. Novo srbsko ministrstvo je poslalo ruski vladi spomenico, v kateri zatrjuje, da bo Srbija mirno čakala na evropsko konferenco. Kot odgovor na to spomenico je ruska vlada svetovala Srbiji, naj mirno počaka na izid evropske konference, predvsem pa naj odneha od svoje zahteve glede teritorialne odškodnine.

Vojaške priprave.

Belgrad, 1. marca. Vojni minister, ki sta mu ministrski svet in skupščina dala popolnoma prosto roko v vojaških stvareh, je onim inozemskim tvrdkam, ki se jim je poverila pošiljatev orožja za Črnogorje, nakazal potrebne svote, da se pošiljatev pospešijo. Straže na meji so se povečale. Oddelki 18. in 7. polka so odposlani na razna mesta ob meji. Kakor se trdi, nameravajo Belgrad vojaško kolikor mogoče sprazniti in vojaštvo v notranjem delu dežele zbrati.

Belgrad, 1. marca. Vsi črnovojnikci so za en dan vpoklicani. Namen vpoklicanja je preskušnja orožja, ki se je pred nekaj meseci razdelilo med črnovojnikce. Častniki in moštvo, ki so bili na dopustu, so dobili brzoklicen ukaz, da se naj vrnejo k svojim četam.

Kaj pravi kralj Peter?

Pariz, 1. marca. Srbski kralj Peter je sprejel nekoga urednika „Matina“ in mu je med drugim dejal: Srbsko ljudstvo se v sedanjem stanju ne more razvijati. Srbija ne zahteva mnogo, zahteva le, na kar ima vsakdo pravico: Nekaj zraka in prostorček na solnce; Srbija se zažudi; potrebuje izhod in bila bi nepravilnost, če bi se ji ta zabranil.

Avstrija s korakom Rusije zadovoljna.

Na Dunaju so, kakor piše „Neues Wiener Tagblatt“, vzeli korak ruske vlade z zadovoljstvom na znanje, treba pa je počakati uspeha. Srbija se mora odpovedati teritorialni odškodnini in zahtevi po samostalnosti Bosne. Tako izjavo pa mora Srbija podati direktno (naravnost) na Dunaju, direktno prositi za gospodarske koristi in nadaljna pogajanja med Belgradom in Dunajem bi morala biti direktna.

Kdaj bo srbska vojska pripravljena?

Srbski vladi se sedanjí čas za rešitev srbskega vprašanja ne zdi ugoden. General Živkovič je pri zadnjem ministrskem posvetovanju poudarjal, da se mora odločitev odložiti do konca aprila. On misli, da je rešitev v srbskem smislu nemogoča brez vojaške podpore. Tega mnenja da je tudi kralj Peter. Do konca aprila da bo srbska vojska pripravljena.

Druga ruska spomenica Srbiji.

Srbski listi v Belgradu poročajo, da je poslala ruska vlada razven znane oficijelne spomenice, ki

svari Srbijo pred kakim nepremišljenim korakom, Srbiji se drugo (zaupno) spomenico, v kateri zatrjuje Srbiji diplomatsko podporo njenih želja.

Narodnost, Narodne stranke.

Značilne stvari so se zgodile v St. Petru pod Sv. gorami.

Proti večeru 10. februarja zagromijo na doktor Kunejevem pogestvu topiči, bakljada na čelu z dvema tamburašema se pomika proti doktorjevi hiši, človek bi mislil, da se obhaja kaka obletnica srečno sklenjenega zakona, ali da kaka ljubljena mati obhaja svoj rojstni dan. Toda iz govora g. doktorja smo še le spoznali, da se je šlo za veliko važnejšo stvar!

Naglašal je namreč, da ta slovesna prireditve ne velja toliko njegovi osebi, ampak veliko več dobri stvari, ki se je danes z občinsko volitvijo dosegla, ker zdaj so Sentpetrčani rešeni suženjstva drugih — po našem mnenju bi to bilo iz suženjstva Slovencev. Da smo opravičeni tako misliti, bo se vsak, bodisi tega ali onega mišljenja, sam prepričal, ko bo zvedel, na kak način smo Slovenci v St. Petru izgubili zmago pri občinskih volitvah.

G. doktor Kunej, vodja „Nar. stranke“, je hotel, ne vemo ali samo sebe ali tudi svojo stranko — pokazati javnosti kot nekaj — mogočnega; ker pa ve, da to ni on, ne njegova stranka, je bilo treba iskati zaveznikov ali pri „Kmečki zvezi“ ali pri Stajercijancih.

Pravi narodnjak, če bi bil še tako zagrizen sovražnik slov. kat. stranke, bi vsaj v tem slučaju ne tuhtal dolgo, kam se mu je obrniti. V St. Petru pa imamo nekaj čudnih ljudi! V javnosti bi radi veljali za odločne narodnjake, a v resnici delujejo protinardno; svojo odločnost kažejo le v boju proti slov. kat. možem, medtem ko jih ni sram z najhujšimi narodnimi nasprotniki sklepati kompromise.

In tak, Slovence ponižujoč kompromis je sklenil general „Narodne stranke“ z voditelji nemškomišleče stranke, z g. Rajmund Gabronom in Franc Naratom vulgo Fabjanekom. Ta trozveza si je najela raznih agitatorjev, ki so s postavnimi in nepostavnimi sredstvi vabili volilce v svoj tabore.

Trdno in nepremično so stali možje „Km. Zveze“, slava jim! Priborili bi gotovo zmago, ko bi v zadnjem času eden agitatorjev ne kršil discipline in ko bi nasprotnikom ne prihitel na pomoč učitelj Zugmus iz Orešja; ta nebidigatreba, ta znani neprijatelj Slovencev, je zbobnal v Orešju nekaj volilcev ter s temi pripomogel do zmage, ki pa je vse prej kot „sijajna zmaga Nar. stranke“, kakor jo imenuje Romišljav dopisnik „Nar. Lista“.

Ali si dopisnik „Nar. Lista“ tako nespameten, ali tako zloben — najbrž oboje — da pripisuješ zmago svoji stranki ter kraješ čast njim, katerim v resnici gre? Ali ti ni znano, da bo v občinskem zastopstvu — če bo volitev potrjena — sedelo 11 nemškomišlečih mož, ki so se podpisali za nemško šolo? Trije tvoji prijatelji, pobratim Narat, gostilničar Gabron in mizar Gubina so nelo bili glavni agitatorji za nemški poduk, ki so letali od hiše do hiše ter obetali ljudem boljše bodočnost, če se naša slov. šola ponemči. Povej dopisnik, so li to isti možje, ki se bodo borili za napredek in neodvisnost za procvit in svobodo našega ljudstva? O, potem si, Slovenija, rešena!

Dopisnik, te li ni sram pisati: „Mogočni strehi in večerna bakljada so še povekšali svečanost dneva in pomen zmage“?

Ravno večerna bakljada je vsakemu, ki še ni bil na jasnem, pomen zmage pojasnila! Dvojezična komanda, „naprej“, „vorwärts“, „links“, potem „živjo“ in „heil“ klici nam lepo kažejo na popolno zvezo liberalnih strankarjev z nemškomišlečo stranko. Pomen zmage je pojasnjen tudi s tem, da je g. doktor Kunej, ki hoče veljati za Slovenca, volil s pooblastilom — trdega Nemca iz Gračca! Kaj ne g. doktor? Heil!

Pripoznamo sicer, da ste v zvezi z nemškomišlečo stranko zmagali, a proti besedici „sijajno“ si vendar dovoljujemo majhno opazko. V III. razredu je naš kandidat padel z 121. glasovi, vaš je zmagal z 125; v drugem razredu ima naš premagan kandidat 44, vaš zmagovalec 46 glasov. Če se pa upošteva še dejstvo, da je 265 volilcev oddalo 267 glasovnic, da imamo v rokah glasovnico, ki je bila brez dovoljenja volilca popisana, da se je volilo s pooblastilom, kateremu nasprotuje § 4 vol. reda, potem bi pač pameten človek moral pisati „komaj“ smo zmagali, ne pa „sijajno“ smo zmagali.

Četudi smo tokrat padli, poguma vendar nismo izgubili, ker vidimo, da je naša stranka v najboljši rasti, medtem ko vaša vedno bolj in bolj hira ter se bliža svojemu koncu.

Pri državnozborski volitvi, ko je smel voliti vsak občan, ki je spolnil 24 leto, smo dobili le 102 glasa, a danes, ko so volili le posestniki, imamo 182 glasov, torej lep napredek za 80 glasov, medtem ko ste vi, kljub temu, da vam pristajemo tudi volilce iz tujih občin, n. pr. iz Orešja in Sedlarjevoga, nazađovali za 62 glasov.

Da boš, dopisnik „Nar. Lista“, mirno spal, ti v tolažbo povemo, da nismo rekurirali samo proti enemu razredu, ampak proti vsem trem; ko bo volitev razveljavljena, boš zopet imel priložnost, kazati svo-